

IV OLIMPIADA GEOGRAFICZNA

DLA UCZNIÓW DOLNOŚLĄSKICH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

ROK SZKOLNY 2017/2018

II ETAP – REJONOWY

10 marca 2018 czas trwania: 75 minut

..... Nazwisko Imiona
..... Data urodzenia Miejsce urodzenia
..... Szkoła Klasa

Przed Tobą arkusz konkursowy powiatowego etapu Olimpiady Geograficznej dla Szkół Podstawowych. **Nie zapomnij wpisać powyżej swoich danych.** Sprawdź, czy otrzymałeś czytelny egzemplarz testu. Pierwszych trzydzieści zadań to zadania testowe wielokrotnego wyboru – **zawsze tylko z jedną poprawną odpowiedzią.** Kolejnych dziesięć to zadania otwarte (np. uzupełnianie, obliczanie, prawda-fałsz). Polecenia czytaj uważnie, zwracając uwagę na przypisane do zadań mapy i zdjęcie. Poprawne odpowiedzi zaznacz kółkiem. Na rozwiązanie testu masz 75 minut. *Życzymy dobrej zabawy i przyjemnej pracy.*
Powodzenia.

Karta odpowiedzi do części zamkniętej.

Numer zadania:																														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Wskazana odpowiedź:																														
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	
Poprawność odpowiedzi sprawdza członek komisji konkursowej, wpisując do każdej z poniższych kraterk 0 lub 1 zgodnie z kluczem odpowiedzi																														
Suma uzyskanych punktów:																														

Zadanie 1 (0-1 pkt)

We wtorek, 26 grudnia 2017 r. o 12:15 czasu lokalnego, mocno zatrzęsa się ziemia między Polkowicami a Głogowem. Magnituda wstrząsów wyniosła 4,8 w skali Richtera. Było to trzęsienie ziemi

- a) antropogeniczne. b) orogeniczne. c) tektoniczne. d) wulkaniczne.

Zadanie 2 (0-1 pkt)

Na każdej mapie, bez względu na to jaką zastosowano siatkę kartograficzną, zachowane są rzeczywiste

- a) kąty. b) odległości. c) powierzchnie. d) współrzędne geograficzne.

Zadanie 3 (0-1 pkt)

Warstwa atmosfery, w której temperatura rośnie od około -55°C w dolnej części do ok. 0-15°C na górnej granicy to

- a) egzosfera. b) mezosfera. c) stratosfera. d) termosfera.

Zadanie 16 (0-1 pkt)

Tzw. superkontynentem, który uformował się na Ziemi w karbonie i uległ rozpadowi w jurze, była

- a) Bałtyka. b) Gondwana. c) Laurazja. d) Pangea.

Zadanie 17 (0-1 pkt)

Na zdjęciu widoczna jest skamieniałość przewodnia organizmu, który pojawił się w kambrze. Jest to

- a) amonit. b) belemnit. c) otwornica. d) trylobit.

Zadanie 18 (0-1 pkt)

Która informacja nie ma żadnego związku z najdalej na wschód wysuniętym punktem Polski?

- a) 24°09'E b) Białoruś. c) Bug. d) Zosin.

Zadanie 19 (0-1 pkt)

Żaden fragment terytorium Polski nie należy do zlewiska

- a) Morza Czarnego. c) Morza Północnego.
b) Morza Bałtyckiego. d) Morza Śródziemnego.

Zadanie 20 (0-1 pkt)

Linia łącząca punkty o jednakowym stopniu zasolenia wody to

- a) izoanemona. b) izobata. c) izohalina. d) izohieta.

Zadanie 21 (0-1 pkt)

Który z wymienionych parków narodowych ma największą powierzchnię?

- a) Biebrzański b) Ojcowski c) Pieniński d) Woliński

Zadanie 22 (0-1 pkt)

Jezioro Śniardwy jest największym powierzchniowo jeziorem w Polsce. A które jezioro jest najgłębsze?

- a) Hańcza b) Mamry c) Morskie Oko d) Wigry

Zadanie 23 (0-1 pkt)

Który zestaw zawiera jedynie nazwy jezior zaporowych?

- a) Bukowo, Nyskie, Żarnowieckie c) Jeziorsko, Sulejowskie, Koronowskie
b) Jamno, Dąbie, Mietkowskie d) Zegrzyńskie, Otmuchowskie, Druzno

Zadanie 24 (0-1 pkt)

Występująca na Kujawach sól kamienna powstała w

- a) karbonie. b) ordowiku. c) permie. d) triasie.

Zadanie 25 (0-1 pkt)

Granica Polski z Niemcami na długim odcinku przebiega wzdłuż rzek: Odry i Nysy

- a) Kłodzkiej. b) Łużyckiej. c) Małej. d) Szalonej.

Zadanie 26 (0-1 pkt)

Pilica jest

- a) lewostronnym dopływem Odry.
- b) lewostronnym dopływem Wisły.
- c) prawostronnym dopływem Odry.
- d) prawostronnym dopływem Wisły.

Zadanie 27 (0-1 pkt)

Wybierz zdanie zawierające **nieprawdziwą** informację.

- a) Największa gęstość zaludnienia jest w północno-wschodnich rejonach Polski.
- b) Średnia gęstość zaludnienia Polski jest większa niż średnia gęstość zaludnienia Europy.
- c) Średnia gęstość zaludnienia w Polsce wynosi ok. 123 osoby/km².
- d) Tylko w jednym województwie gęstość zaludnienia jest większa niż 300 osób/km².

Zadanie 28 (0-1 pkt)

Województwo, które **nie graniczy** z województwem kujawsko-pomorskim to

- a) łódzkie.
- b) podlaskie.
- c) wielkopolskie.
- d) warmińsko-mazurskie.

Zadanie 29 (0-1 pkt)

Węgiel kamienny wydobywany jest w Zagłębiu

- a) Lubelskim.
- b) Łęczyckim.
- c) Olkuskim.
- d) Tarnobrzeskim.

Zadanie 30 (0-1 pkt)

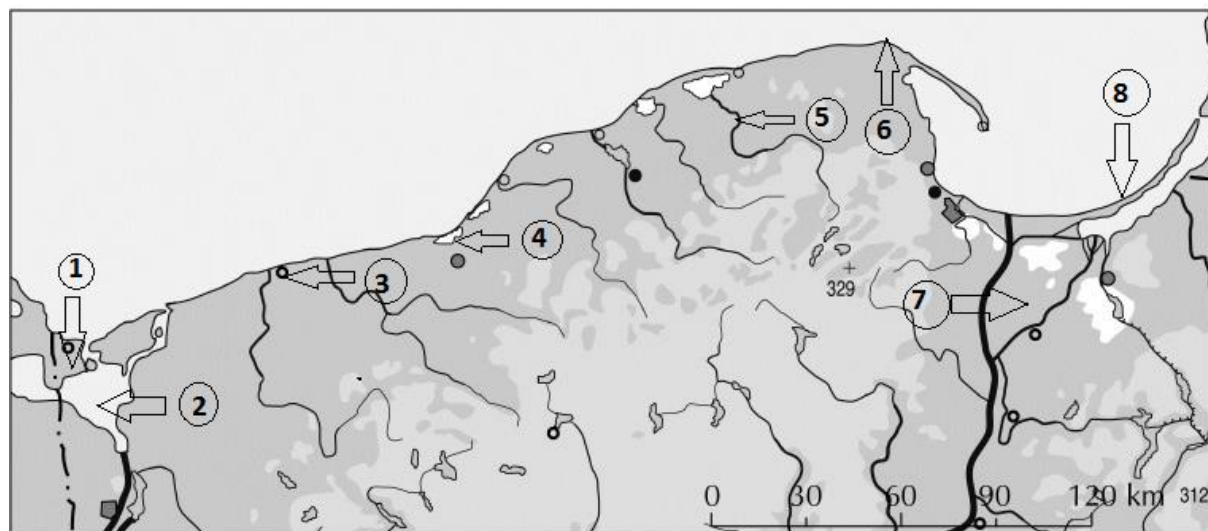
Która z wymienionych polskich jaskiń **nie znajduje się** w pasie wyżyn?

- a) Jaskinia Łokietka
- b) Jaskinia Mroźna
- c) Jaskinia Raj
- d) Jaskinia Wierchowska Górna

CZĘŚĆ OTWARTA

Zadanie 31 (0-4 pkt)

Wpisz nazwy wskazanych obiektów geograficznych zaznaczonych na mapie cyframi.

- Obiekt nr 1 – wyspa
- Obiekt nr 2 – akwen morski
- Obiekt nr 3 – miasto
- Obiekt nr 4 – jezioro
- Obiekt nr 5 – rzeka
- Obiekt nr 6 – przylądek
- Obiekt nr 7 – kraina geograficzna
- Obiekt nr 8 – półwysep

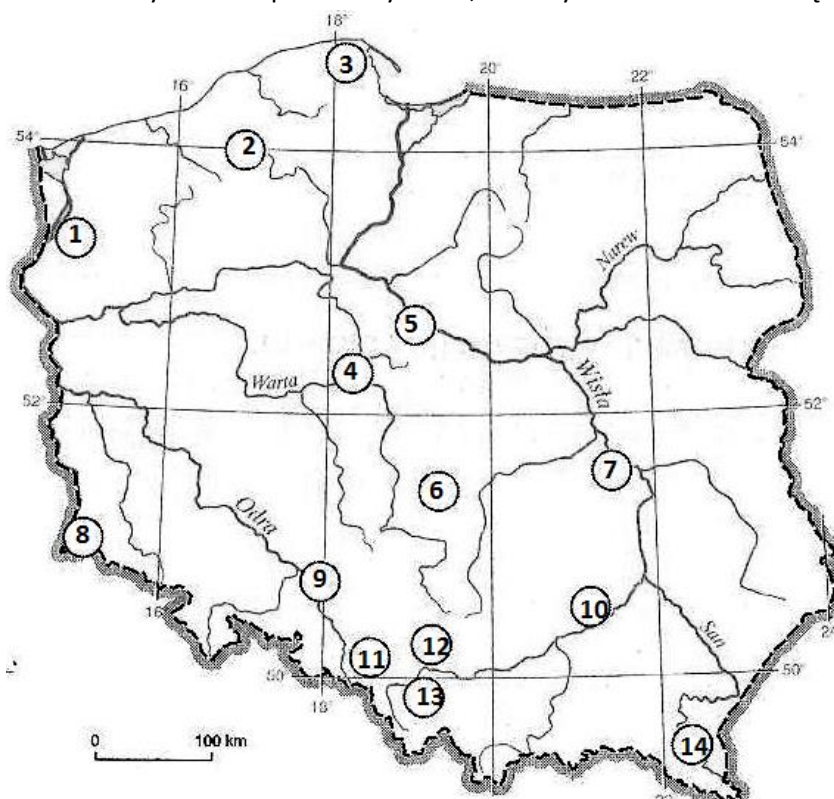
Zadanie 32 (0-6 pkt)

Wpisz do tabelki brakujące nazwy: polskich obiektów na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO, miejscowości, w których się znajdują oraz krain geograficznych, w których są położone.

Obiekty UNESCO	Miejscowość	Kraina geograficzna
	Bochnia	
Manierystyczny zespół architektoniczny i krajobrazowy oraz park pielgrzymkowy		
Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1940-1945)		
		Żuławy Wiślane
	Świdnica	
	Wrocław	

Zadanie 33 (0-3 pkt)

Na mapie zaznaczono lokalizację wybranych elektrowni w Polsce. Wybierz liczby, którymi oznaczono elektrownie ciepłe opalane węglem brunatnym oraz wpisz nazwy miast, w których te elektrownie się znajdują.

Numer na mapie	Nazwa miasta

Zadanie 34 (0-4 pkt)

Tubuai jest wyspą zlokalizowaną w południowej części Polinezji Francuskiej, na półkuli zachodniej na Oceanie Spokojnym. Stolica Fidżi – Suva ($178^{\circ}30'E$, $18^{\circ}08'S$), leży na półkuli wschodniej. Statek wypłynął z portu Matura ($149^{\circ}30'W$, $23^{\circ}23'S$) na Tubuai w dniu 30 grudnia o godzinie 10:00 rano czasu słonecznego. Po drodze przekroczył międzynarodową linię zmiany daty. Wiedząc, że rejs trwał 32 godziny, oblicz, którego dnia i o której godzinie statek dotarł do portu w Suwie. Przedstaw obliczenia.

Zadanie 35 (0-3 pkt)

Wykorzystując niżej zamieszczone dane, oblicz wartość współczynnika przyrostu rzeczywistego w Polsce w 2016 r. Przedstaw obliczenia.

Liczba ludności 38,433 mln osób

Zgony 388 tys. osób

Powierzchnia 312 683 km²

Imigracja 13,5 tys. osób

Urodzenia żywe 382 tys. osób

Emigracja 12 tys. osób

Zadanie 36 (0-4 pkt)

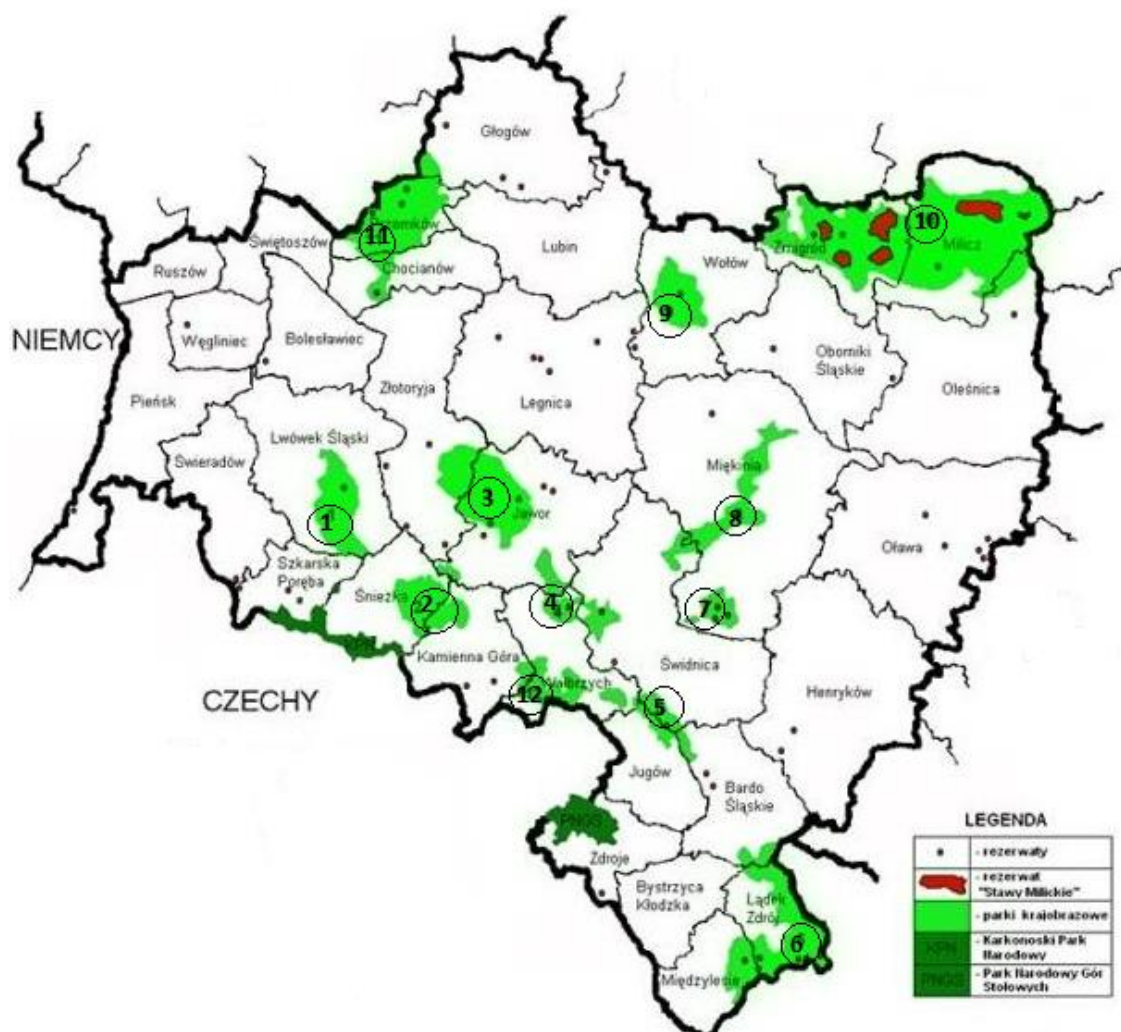
Rozpoznaj na podstawie opisów miasta wojewódzkie w Polsce i w miejsce kropek wpisz ich nazwy:

- a) Jedno z większych miast pod względem liczby ludności i powierzchni w Polsce. Przed przemianami polityczno-gospodarczymi w 1989 r. centrum przemysłu włókienniczego i filmowego. Znajduje się tu ulica Piotrkowska - jeden z najdłuższych deptaków Europy, a wzdłuż niej eklektyczne i modernistyczne kamienice z XIX i XX w.
.....
- b) Miasto w południowo-wschodniej Polsce. Znajduje się tu zabytkowy Pałac Lubomirskich, Podziemna Trasa Turystyczna pod Starym Rynkiem i Teatr im. Wandy Siemaszkowej. Miasto posiada lotnisko w pobliskiej Jasionce.
.....
- c) Miasto, w którego granicach znajduje się jezioro Dąbie. Reprezentacyjną część miasta stanowią Wały Chrobrego, tworzące nad rzeką tarasy widokowe o długości 500 m. Na wzgórzu w centrum miasta wznosi się okazały renesansowy Zamek Książąt Pomorskich.
.....
- d) Miasto w północno-wschodniej Polsce liczące ok. 300 tys. mieszkańców. Leży nad rzeką Białą. Do najważniejszych zabytków należą m.in. zespół pałacowo-parkowy Branickich oraz cerkiew św. Marii Magdaleny.
.....

Zadanie 37 (0-4 pkt)

Na mapie zaznaczono wybrane obszary chronione naszego województwa. Rozpoznaj opisane parki krajobrazowe, podaj ich nazwy oraz liczby przypisane do właściwej lokalizacji na mapce.

Opis parku	Nazwa parku	Numer na mapie
Park ten położony jest na Przedgórzu Sudeckim nieopodal Świdnicy. W parku znajduje się wiele stanowisk archeologicznych, zabytków architektury i sztuki, kultowych rzeźb i pól górniczych.		
Główną osią tego parku jest jeden z większych lewobrzeżnych dopływów Odry. Rzeka ta w wielu rejonach tworzy fantastyczne przełomy. W 1912 r. wybudowano na niej zaporę, tworząc Jezioro Pilchowickie.		
Park leży na pograniczu dwóch województw - dolnośląskiego i wielkopolskiego. Jest niezwykle bogaty pod względem różnorodności biologicznej. Swoją ostoję ma tu m.in. wiele gatunków ptaków.		
Na terenie parku znajduje się 400-letni cis „Bolko”, mający prawie 3 m obwodu pnia. Dużą atrakcją turystyczną, którą trzeba zobaczyć, jest największy dolnośląski zamek.		

Zadanie 38 (0-6 pkt)

Wykreśl z poniższego zestawienia 12 nazw (terminów, określeń itp.) geograficznych, które **nie mają związku** z obszarem województwa dolnośląskiego.

1800 m n.p.m., agaty, autostrada A4, "Biała Marianna", Brama Morawska, Brzeg, Brzeg Dolny, depresja, energetyka wiatrowa, faleza, gołoborza, Górne Łużyce, Góry Odrzańskie, gnejsy, górnictwo naftowe, jaskinie, Jezioro Kunickie, Jezioro Otmuchowskie, krzyże pokutne, LGOM, Łaba, Łemkowie, Masyw Czeski, miasta na prawach powiatu, najdalej na zachód wysunięty punkt Polski, najdłuższy w Polsce okres wegetacyjny, najstarsze drzewo w Polsce, obserwatorium seismologiczne, Park Mużakowski, porfiry, przełom rzeczny, Puszcza Niepołomicka, rezerwat biosfery UNESCO, sandry, starorzecza, Szlak Cysterski, Ślęza, Śnieżka, torfowiska, Trójmorski Wierch, Wał Trzebnicki, Warta, Wodospad Wilczki, wody radonowe, zabytkowa kopalnia uranu, złoto

Zadanie 39 (0-4 pkt)

Jeśli zdanie dotyczące Morza Bałtyckiego jest prawdziwe - **otocz kółkiem P**, jeśli fałszywe - otocz **F**.

a) Głębia Landsort znajduje się pomiędzy wyspami: Gotlandia i Olandia.	P	/	F
b) Jednym z typów wybrzeży nad Morzem Bałtyckim jest wybrzeże riasowe.	P	/	F
c) Jedyna droga wodna z Bałtyku na Morze Północne prowadzi przez Cieśniny Duńskie.	P	/	F
d) Morze Bałtyckie ma powierzchnię większą niż Polska.	P	/	F
e) Na polskim wybrzeżu Bałtyku nie ma miejscowości uzdrowiskowych.	P	/	F
f) Północna część akwenu Zatoki Botnickiej sięga za koło podbiegunowe północne.	P	/	F
g) Rosja ma dostęp Morza Bałtyckiego w rejonie Zatoki Fińskiej.	P	/	F
h) Spod dna Morza Bałtyckiego pozyskuje się ropę naftową.	P	/	F

Zadanie 40 (0-4 pkt)

Oblicz, jaki procent powierzchni Europy stanowi powierzchnia Polski? Przedstaw obliczenia.

BRUDNOPIS